

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouiſſimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 27. Circa internas animæ facultates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

de quibus omnibus illi compatiens, dicam;
 Pœnitet me, ô dulcis Saluator, de culpis quas
 quinque meis sensibus admisi; propter quas tui
 adeo fuerunt horrendè cruciati: propter quo-
 rum dolores humiliter supplico, ignoscas mi-
 hi plurima peccata mea; ac pretiosissimo ex
 quinque tuis vulneribus effuso sanguine ma-
 culas ablue, quæ ex quinque his putidis fonti-
 bus prodierunt: cesset iam, quæso, Domine, de-
 testandus eorum fluxus, gratiâ tuâ ad illum
 continendum me adiuuante, quò mortificatio-
 nem, quam in hac vita exercuisti, & in morte
 perpeffus es, imitando, gloriam tuam merear
 obtinere. Amen.

MEDITATIO XXVII.

CIRCA INTERNAS
 ANIMAE FACUL-
 tates.

PUNCTVM I.

PRIMO, consideranda sunt vitia
 & peccata, quæ propriam sedem
 in intellectu habent; damna et-
 iam, quæ ab illis procedunt; exa-
 mine adhibito eorum, quæ in sin-

gulis me concernunt, quæ ad septem reduci
 possunt.

PRIMUM est IGNORANTIA eorum, I.
 quæ scire teneor: qualia sunt, quæ credere, pe- S. Tho. 2. 2.
 tere, 9. 77.

tere, accipere & operari deo, quæ in Symbolo Apostolorum, precatione Dominica, septem Ecclesie sacramentis, ac decalogi præceptis, & in reliquis propriis statutis, & officij cuiusque obligationibus continentur: ægri enim exequi eas potero, nisi sciuerō; & (vt S. Paulus loquitur) *a ignorans ignorabitur*. Cui etiam Dominus dicit: *b Non noui vos*. Huic vitio affinis valde est culpabilis Dei, & legis eius obliuio, rerumque quas possum, & teneor memoriã retinere: de quo similiter dici posset, qui obliuiscitur, erit etiam in obliuione: &, si ego culpabiliter Dei obliuiscor, & rerum eius; ipse quoque & mei, & mearum obliuiscetur.

a 1. Cor. 14.

38.

b Matt. 7.

23.

II.

Thom. 2. 2.

q. 53.

SECUNDVM vitium est, IMPRVDENTIA aut PRÆCIPITATIO, siue defectus considerationis eorum, quæ facturus sum aut dicturus; quia nullo examine adhibito, sint ne illa licita, nec ne, passionis potius impetu, & absque conuenienti consilio, ad ea me projicio: ex quo innumeri in omnibus virtutum materijs defectus & errores oriuntur.

III

2. 2. q. 60.

art. 3.

TERTIVM vitium est, TEMERITAS in dictis factisque; proximorum iudicandis, eos damnando, aut de eis malè absque causa sufficienti suspicando: in quo Deo sum iniurius, cuius auctoritatem mihi usurpo: dum me ad secreta iudicanda, quod tribunalis ipsius proprium est, inzero. Iniuriam etiã proximo facio: dum absque sufficienti ad id causa, eum dano: mihi denique hoc etiã detrimentum adfero, quod in id plerumque incidam, quod temerè de alio volui iudicare.

Q V A R T

IV. *q. 53. art. 5.*
 QUARTVM vitium est, INCONSTANTIA, & mutabilitas in eo bono, quod facere decreueram, iudicio & sensu facile mutatis: ex quo prouenit, vt non impleam, quæ benè proposueram, nec meo stem verbo; quo me Deo vel hominibus obstrinckeram: Item, vt facile Dæmonis tentationibus, blandisq; carnis illecebris fidem adhibeā. Huic incōstantiæ coniuncta est cogitationum mutabilitas, qua me ab stulta mea imaginatione (quæ etiā intellectum reddit stultū, varijsq; rebus absq; ordine vllō implicar) p̄tior abduci. Hinc denique prouenit, in bonis exercitijs mutabilitas, ab his ad illa ex prima solū apprehensione saltando: quò illorum nouitate fastidium euitem.

V. *Casi. Coll. 17. c. 25. & 27.*
 QUINTVM vitium est huic oppositum, PROTERTIA & PERTINACIA in proprio sensu & iudicio: dum illud flectere, iudicioque maiorum aut sapiētiorum, quibus merito parēre debeo, subijcere nolo. Hoc est discordiarum idolum, ex quo plurimæ inobediētiæ, & in p̄latis rebelliones; multæ contentiones, & disputationes; graues errores, illusionesque dæmonis proficiunt: vt enim est apud Iob: *c Præcipit abit me consilium meum.* *c Iob 18. 7.*

VI. *Thom q. 53. art. 3.*
 SEXTVM vitium est, ASTVTIA & PRUDENTIA CARNIS, aut huius mundi SAPIENTIA, ad acutè inuenienda media, quibus votorum meorum carnalium, aut saecularium composam: Ex quo fraudes oriuntur & deceptiones in verbis, operibus, & Hypocri.

crisi. Huic vitio coniungi plerumque solet
 STULTITIA, INEPTITUDO & TARDI-
 TAS intelligentiæ, in iudicando, & sentien-
 do de rebus diuinis, & spiritualibus animæ
 bonis: parui illa faciendo, & vanis mundi, &
 non Dei legibus ea metiendo. Nam (vt ait Apo-
 stolus) *d Animalis homo non percipit ea, quæ
 sunt Spiritus Dei; Stultitia enim est illi, & non
 potest ea intelligere. e & quacunque ignorat,
 blasphemat*

d 1. Cor. 2.
 e S. Iudas in
 epist. ver.
 10.

VII.

g. 2. q. 167.

SEPTIMUM vitium est, CURIOSITAS,
 cum inordinate scire cupio, quæ mihi nõ con-
 ueniunt: quale esset, si illorum scientiæ, animæ
 meæ noceret; aut, quæ meum captum excedunt,
 medijs malis quæro; aut eæ, quæ inutilia & va-
 na sunt, & à meo statu, & professione degene-
 rant; aut si conueniant quidem, sed inordinato
 affectu, aut solo curiositatis, aut vanitatis in-
 titu scire appeto: contra id quod Apostolus
 dicit: *f Non plus sapere, quam oportet sapere,
 ad sobrietatem.*

f Rom. 12. 3.

HABET sunt septem intelligentiæ vitia,
 quorum, si diligens instituiam examen, valde me-
 reum inueniam: ac propterea merito me de
 eis in conspectu Dei humiliter accusabo: hinc
 colligens, quàm erit pauper anima mea, cuius
 intelligentia, quæ illius est Dux, ad eum est mi-
 serabilis. Nam (vt Christus Dominus noster
 ait) *g si oculus tuus fuerit nequam, totum corpus
 tuum tenebrosum erit: h Et si cæcus cæco ducatur
 praestet, ambo in foueam cadent: A tenebris sci-
 licet internis, ad externas Inferni. Quare ma-*

g Matt. 6.
 23.
 h 15. 14.

gna

gna contentione curare debeo tam pœnitentia, quàm mortificatione, à septem his vitijs me purgare: vt intellectus meus sit, vt *i argenti purgatum septuplū*; & Spiritum sanctum orare: vt septem suis donis ab eis me purificet. O diuine spiritus, illustra animam meam *k Sa. k Isai. ii. 2.* sapientia tuæ dono, contra ignorantiam & tarditatem meam; da mihi CONSILII donum, aduersus meam temeritatem; donum INTELLECTVS, contra meam imprudentiam; donum SCIENTIÆ, contra proprii iudicij proteruiam; donum FORTITVDINIS contra mutabilitatem; donum PIETATIS, contra prudentiam carnis; & TIMORIS denique donum, contra CVRIOSITATEM: vt ab illis vitijs liber, his verò donis illustratus *Inno. Rom. 6. 4. c. 7. 6.* *uitate vita ambulem*, Spirituali & perfecta; diuinam ita sequens inspirationem: vt nunquam ab ea recedam, Amen.

PUNCTVM II.

SECVNDÒ, consideranda sunt peccata, quæ ex propria mea voluntate nascuntur; & detrimenta quæ facio, quòd illam sequar. Perpendens primùm, quid sit VOLVNTAS PROPRIA: Nam si vel hoc scirem, sufficeret, ad illam suprâ modum detestandam.

PROPRIA enim VOLVNTAS illa est, quæ soli proprio palato, gustuque satis facere contendit, reiecta interim quacunque alia, siue Dei, siue proximorum voluntate. Vocatur autem PROPRIA, quia, cum illa sit opus Dei, ad

hoc

hoc creata, vt se diuinæ subijciat: eam ego mihi ita vsurpo, soli que approprio, atque si mea esset, & non Dei; ac propterea illa vtor, tanquam meâ, ad id solum, quod mihi arripet. Quodnam igitur iniustius furtum, aut magis tyrannicum latrocinium esse potest, quam furari & deprædari Deo voluntatem, quam ille mihi dedit; eamque ita mihi propriam facere: vt ipsius Dei voluntati semper aduersetur? imò quoties propria mea cum Dei voluntate congregitur: illa semper vincat, hæc verò cedat? Conculcante mea, quidquid Deus vult; vt, quod ipsa vult, fiat. O DEVS omnipotens, per misericordiam tuam infinitam peto, ne tantam in me permittas iniustitiam.

Casi Coll.
19. c. 8.

MOX perpendam, PROPRIAM VOLUNTATEM esse radicem, ex qua vitia & peccata omnia, quæ facio; imò quæ sunt in mundo, oriuntur: quæ ad tria velut capita reduci possunt.

I. PRIMVM caput siue genus est, INOBEDIENTIA generalis ad omnia, quæ Deus iubet, siue per seipsum, siue per suos ministros: ita vt voluntas propria, capitalis sit Legum diuinarum, & humanarum hostis, multoque magis ex instituto, religionis: tota siquidem religio in propriæ voluntatis mortificatione fundatur. Quare si hæc viuat, Religio moriatur necesse est; & contra si Religio viuat, necesse est propriam voluntatem exspirare.

SECVN-

SECUNDVM genus est, INTENTIO-
NEM minus rectam, & distortam habere in
bono, quod facit: dum illud, non quod Dei sit
voluntas, sed vanâ aliâ intentione, & pro-
prij gustûs, aut internæ alicuius sensualitatis
causâ facit. Ex quo fit, vt, quod bonum aliàs
est, ipsa conuertat in malum; & quod pla-
cere Deo potuisset, eidem displiceat: sic
ut ipsemet Dominus apud Isaiam dixit: *Ecce in die Ieiunij vestri inueniuntur voluntas vestra.*

II.

Bern. ser. 71.

in Cant.

a Isai. 58. 3.

TERTIVM vitium est, vt omnia, quæcun-
que potest, sibi vsurpet, & appropriet: nihil
curando, quod id in aliorum damnum cedat.
Ex quo innumeræ oriuntur Iniustitiæ, Auari-
tiæ, crudelitates, contentiones, lites, aliorum
grauamina, & discordiæ; omnes Iustitiæ, mi-
sericordiæ, & charitatis leges conculcando.
De qua Apostolus ait, quod *in non sit ambiciosa,*
nec querat qua sua sunt. Est itaque VOLUN-
TAS PROPRIA manifestum venenum &
extrema destructio charitatis.

III.

b 1 Cor. 13. 5.

HINC fit, quoniam VOLUNTAS PRO-
PRIA, Regina est, & reliquorum vitiorum ac
peccatorum dux, ipsam esse inferni cõditricem;
æternorumq; ignium fomentum, & escam. Et pro-
pterea S. Bernard. *Cesset, inquit, propria volun-
tas, & non erit Infernus,* si enim propriam au-
feras voluntatem, nullum erit peccatum, cu-
ius Infernus sit pœna. Præterea, si quis Infer-
nus est in hac vita, voluntas propria est sibi ip-
sa Infernus. Nam quidquid miseriarum hic est,
tantum

IV.

Serm. de re-
sur.

tantum adtert afflictionis, & tristitiæ: quantum propriæ aduersatur voluntati. Quare, eâ sublatâ, diuinæ nos voluntati conformantes, quod infernus est, cõuertitur in Purgatorium; imò in augmentum meritum, & coronæ in gloria cœlesti.

Lib. 1. de vocat. Gent. c. 2.

Quare S. Ambrosius ait: voluntatem propriam in cupiditatibus esse cæcam; in honoribus, tumentem; in curis, anxiam; in suspitionibus, inquietam; gloriæ, quàm virtutis, avidiorem; magis famam, quàm bonâ conscientiam diligeam; & miserabiliorem, si rebus amatis fruatur, quàm si eisdem careat: ipsa enim experientia, eius auget miseriam. Ex quo concludam, quàm miserum mihi fuerit, voluntati propriæ contra diuinam me subiecisse: meamque propterea cæcitatem deſlebo, firmiter statuens, illam imposterum horrere & negare,

c Iohan. 5. 30

exemplo Christi Domini nostri qui ait: *c Non quero voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me.* Et inter tristitias, & mortis angores, patri suo dixit: *d Veruntamen, non mea voluntas, sed tua fiat.* O summe Magister, confiteor, me indignum, qui tuus vocer discipulus;

d Luc. 22. 42.

vt qui hætenus exemplum tuum secutus non fuerim: veniant igitur tristitiæ, & anxietates mortis super me, propterea quod sæpissime re ipsa contra te dixerim: non tua, sed mea voluntas fiat. Remoue, Saluator mi, ab ore meo adeo maledictum verbum; & gratiã tuã me adiuua, vt propriam mortificem voluntatem: tuam verò plenè impleã, e *Quæram ego imposterum,*

e 1. Cor. 10. 24.

sterum,

posterum, *non quod meum est, sed tuum*, & proximorum; illorum potius commodum, & tuam gloriam semper quærendo in secula, Amen.

PUNCTUM III.

TERTIVM punctum erit, peccata & inordinationem reliquarum internarum animæ facultatum considerare, Imaginationis inquam, & appetitionis sensuum: simulque damna, quæ ex eis oriuntur.

PRIMVM itaque perpendam: facultatem **IMAGINANDI** esse instar alicuius aulae varijs imaginibus, & figuris ornatae, quibusdam scædis, alijs prophanis, alijs ridiculis, mostrosi, & disparatis, quæ in eis sibi ipsi fingendis & depingendis, se occupat; nec solum in eisdem aspiciendis, & contemplandis ipsa delectatur, & recreatur, sed ipsam etiam intelligentiam sollicitat, ac violenter trahit, ut eisdem attendat, & occupetur: ex quo multa peccata originem ducunt, quæ in materia Luxuriæ, Vitiis, Ambitionis, Avaritiæ, morosæ delectationis appellantur: ex earum enim imaginatione, atque si præsentem essent, capit voluptatem.

I.

MOX perpendam: facultates meas **APPETITIVAS**, esse instar turbarissimi maris, quod ab undecim fluctibus passionum, sibi invicem concurrentium, concutitur: amoris videlicet & odij; desiderij & fugæ; tristitiæ & gaudij; spei & desperationis; timoris & audaciæ, ac

II.

S. Tho. 1. 2. q. 23. a. 2.

Pars I.

T

den-

E
P
ONTE
E.

denique Iræ : quas vt plurimum ad malum aliquod applico ; nam amo, quod odisse deberem ; odi verò, quod amare desidero, quod fugere oportet ; fugio, quod desiderare : gaudeo ex eo, quo tristari deberem ; tristor verò de eo, quo gaudere : ex quo graua oriuntur peccata : appetitus enim per huiusmodi affectus, voluntatem sollicitant, trahuntque vt ipsis assentiatur.

III.

*Ambr lib. 1.
off. cap. 4.*

HINC apparet, huiusmodi passiones arma esse, & Doemonum laqueos, quibus nos oppugnant, & grauibus culpis illaqueant : & cum vident, aliquam ex illis passionibus exurgere, valde lætantur ; & statim eius operâ ad tentationem texendam vtuntur : ego ipse itaq; præcipua arma hosti meo trado, quibus me oppugnet, persequatur, ac destruat.

a Rom. 7. 15

PRAETEREA eadem Passiones, carnifices sunt mei ipsius, vt quæ intra me ipsum aduersus pauperem spiritum bella gerant, importunè vrgendo, vt a *illud faciam*, quod reuera *odi* : quia caro illud vult. Inter se quoque dissentiunt ipsæ passiones, voluptatis enim passio facit, vt desiderem, quod honoris cupiditas odit ; desiderium verò honoris quærit, quod Auaritiæ Passio detestatur :

b Prov. 13. 4.

Et, vt Sapiens ait *b Vult & non vult piger*. Volo enim virtutem, quia bona est ; sed nolo eandem, quia difficilis est, & laboriosa ; amo vitium, quia delectat, sed idem nolo, quia dedecet. Hæc igitur passionum mearum desideria, carnifices sunt miserandi cordi mei. O quam

merito

merito de me ipso conquerat, dicens Deo cum
 de me ipso conquerat, dicens Deo cum S. Iob, *c Iob. 7.20.*
e Quare posuisti me contrarium tibi, & factus *d Rom. 7.24*
sum mihi metipso gratis: & cum Apostolo: d
Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore
mortis huius. Iuuet me Domine, gratia tua, vt
 à tanta liberer miseria.

Ex hac consideratione firmum & efficax
 concipiam propositum, passiones meas mor-
 tificandi, & simul propriam voluntatem: hæc
 enim est, quæ vitam illis præbet, sicut & illæ
 eandem fouent. Quare pariter oportet illas
 iugulare, vt vincantur & subijciantur: tale
 enim est consilium Ecclesiastici. *e Eccl. 18.*
piscientias tuas non eas, & à voluntate tua a-
uertere. si præstes anima tua concupiscentias
eius, faciet te in gaudium inimicis tuis. *30.*

Ad horum executionem conferent multum
 examina, quæ in sequentibus medi-
 tationibus subijcien-
 tur.

